

ГОВОР ДЕКАНА ПОВОДОМ 55 ГОДИНА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Даме и господо, драги гости...

Велика ми је част и задовољство да вам у име Правног факултета Универзитета у Нишу и у своје лично име пожелим срдачну добродошлицу поводом прославе 55. годишњице нашег факултета. Педесет пет година рада Правног факултета, као образовне и научне институције, јубилеј је достојан поштовања и вредан присећања, прилика да извучемо неке поуке и одредимо циљеве значајне за даљи развој.

Идеја стварања овог Факултета заживела је 18. маја 1960. године, када су, од стране Универзитета у Београду, основана три факултета у Нишу: Медицински, Правно-економски и Технички. Оснивањем Универзитета у Нишу 1965. године, који слави 50 година постојања, Ниш је постао универзитетски центар, што му је дало посебан значај на југоистоку Србије. Град је почео да зрачи снагом и ентузијазмом младих, паметних и перспективних стручњака из овог дела Србије.

Почетак је био тежак. На правном одсеку Правно-економског факултета, било је свега 7 наставника и сарадника. а значајну помоћ у настави пружили су професори Правног факултета у Београду, чији је допринос за оснивање и развој нашег факултета од непроцењивог значаја. Од оснивања нашег Факултета до данас, плејада професора уграђивала је себе и свој интелект у интегритет ове институције, градећи његов високи рејтинг и углед. Велику захвалност дугујемо нашим драгим старијим професорима који су свој радни век провели на Факултету, од којих су неки и данас са нама.

Током овог периода, Факултет је израстао у врхунску образовну и научноистраживачку организацију и постао респектабилна институција у Србији, на којој данас ради 54 наставника и сарадника, као и 37 ненаставних радника. Квалитетан наставни кадар (са 21 редовним професором) и 4 акредитована академска студијска програма, гаранција су квалитетног студирања више од 3000 студената на основним студијама.

Посебну захвалност дугујемо нашим спољним амбасадорима – дипломираним правницима. Прва генерација дипломираних правника из 1964. године бројала је 29 студената, од којих је данас са нама њихових 15 представника. Током досадашњег рада диплому Правног факултета је стекло 7000 дипломираних правника, од тога 200 по болоњском програму, 52 мастера права, одбрањена је 121 магистарска теза и 86 докторских дисертација. Неко ће рећи да то и није тако велики број. Међутим, факултети и универзитети не стварају нове кадрове и докторе наука само зато да би се поносили њиховим бројем. Напротив, стварају их зато да би осигурали најважнију претпоставку развоја друштва – квалитетан интелектуални ресурс. Правни факултет у Нишу је творац бројних еминентних кадрова који су свој радни век провели и данас проводе у привреди, управи, судовима, тужилаштвима, адвокатури, нотаријатима, полицији, политици, настави, итд. Свима се захваљујемо на сваком делићу угледа који су подарили свом Факултету, градећи своје успешне професионалне каријере.

Рекао бих и нешто *pro futuro*. Правни факултет поседује кадровске, организационе и на жалост недовољне просторне ресурсе који су, уз адекватно ангажовање друштвене заједнице, гарант реализације пројеката који ће омогућити да нам млади и образовани људи остану у земљи и допринесу реформи друштва и правног система на добробит Србије и њених грађана. У нашем визионарском опредељењу, требало би радити на осавремењивању наставе и наставних програма, повећаном ангажовању свих учесника у наставном процесу, побољшању резултата у научноистраживачком раду и подизању рејтинга Факултета, како би побољшали квалитет и ефикасност студирања. Правни факултет у Нишу жели да буде активнији чинилац изградње српског права хармонизованог са правом ЕУ, правно уређеног тржишта са конкурентном привредом, демократске државе која поштује људска права, владавину права и вредности међународног правног поретка, али и државе социјалне правде и економске сигурности.

Болоњска реформа и Закон о високом образовању нису дали очекиване резултате. Никада веће разлике у програмима између државних правних факултета није било. Са друге стране, дошло је до развоја мреже приватних правних факултета, који су довели до повећања броја диплома, али не и до очекиване конкуренције у квалитету студирања. Побољшању квалитета ће, свакако, допринети и 4 студијска програма на основним, мастер и докторским студијама нашег факултета акредитована 2014. године, али под условом да их доследно примењујемо и мењамо исходе учења. Неко је рекао да је „Сврха образовања да се дух учини извором, а не да се од њега направи цистерна“ (Џон Мејси). Тако би требало да буде и на правним школама и факултетима. Ако разни прописи комунитарног права ЕУ броје више од 27000 докумената и томе додамо национално законодавство и међународно право, јасно је да нико не може да познаје сваки пропис. Зато студенте права морамо да научимо правним принципима и правној логици, да их научимо разумевању, тумачењу и примени права, као и да схвате да морају да се стално усавршавају. **Правна наука мора више да се уважава у свим сегментима друштва.** Наравно, образовање подразумева и свестрани развој личности и његову моралност која нам све више недостаје у друштву. А моралност се не учи у теорији, већ на примерима.

А у условима широко развијене мреже државних и приватних правних факултета, утакмицу на тржишту могу добити само квалитетни кадрови. Зато је централни радни догађај у обележавању годишњице нашег Факултета био јуче одржан међународни научни скуп под називом „Право у функцији заштите слабијег“. Захваљујем се свим нашим референтима на високом рејтингу овог скупа, а његов међународни карактер је ове године, од укупно 63 реферата, обезбедило више од 20 учесника из иностранства.

Пошто живот факултета опредељују студенти и разни облици њихових активности, поклонио бих део пажње неким овогодишњим такмичарским успесима наших студената.

Наши студенти су и ове године освојили бројна запажена места на бројним „*moot court*“ такмичењима из области права. Тим поводом већ смо им поделили пригодне награде, а овом приликом бих похвалио два тима:

На националном такмичењу у симулацији суђења из области заштите од дискриминације, у конкуренцији државних и приватних правних и сродних

факултета, прво место је освојио наш тим. Такође, на деветом регионалном такмичењу Moot courta из области људских права, у Херцег Новом, наша екипа је освојила прво место и у новембру их очекује суперфинале са победником сродног такмичења нордијских земаља.

Ове године је одржано 17. традиционално такмичење у беседништву. Једног од победника ћете бити у прилици да чујете на овој академији. На данашњем састанку државних правних факултета одржаном у Нишу, одлучено је да се од следеће године организује и републичко такмичење студената права у беседништву.

Наши студенти су и одлични спортисти. Са задовољством вас обавештавам да су на овогодишњој Правнијади, студенти нашег факултета освојили прво место у генералном пласману и златне медаље у дисциплинама: кошарка, одбојка, стони тенис и шах. Вредни похвале су и наша два студента који су на републичком студентском првенству цудиста освојили прво и треће место.

Очекује се да двадесет први век буде век знања, мада за сада не делује тако. Нема квалитетног знања без квалитетног образовања. Зато ће Факултет, традиционално, поводом Дана факултета, данас наградити наше најбоље студенте по годинама студија и најбољег дипломираног студента.

Захваљујем се још једном свима на учешћу у нашем јубилеју и позивам на проширење свих облика сарадње уз наставак академије и дружења.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Мирослав Лазић